Усё — у тваіх руках!

ЛІДАРСТВА — ГЭТА АДКАЗНАСЦЬ

Да такой высновы прыйшлі ўдзельнікі майстар-класа «Майстэрства лідара» — вучні дзясятых-адзінаццатых класаў з розных куткоў Беларусі. Ён стаў эфектным завяршэннем серыі інтэрактыўных варкшопаў, што праводзіліся ў рамках сацыяльна-адукацыйнага праекта velcom YOUTH.

Яго зладзіла кампанія velcom пры падтрымцы Міністэрства адукацыі і арганізатараў канферэнцыі TEDxMinsk. «Фішкай» праекта было абавязковае выкарыстанне беларускай мовы — ад падачы заявак і саміх выступленняў да фіналу... На папярэдніх лекцыях «Майстэрства прэзентацыі» і «Майстэрства выступлення» старшакласнікі вучыліся найлепшым чынам падаваць свае ідэі, а пасля — рабілі першыя крокі ў іх рэалізацыі. Усяго ў праекце зарэгістравалася больш за 800 самых актыўных школьнікаў, гімназістаў і ліцэістаў з 236 навучальных устаноў краіны. У трох майстар-класах паўдзельнічала больш за 700 вучняў-мінчан, а яшчэ больш за тры тысячы навучэнцаў з усёй Беларусі паглядзелі прамыя трансляцыі праз відэасэрвіс VOKA. Цяпер на гэтай платформе з запісамі майстар-класаў можа бясплатна пазнаёміцца кожны ахвотны.

...Напачатку ўвагу школьнікаў прыцягнуў відэазварот інжынера сацыяльнай сеткі «Фэйсбук» Ігара Маханька, які працуе ў Нью-Ёрку.

— Самая галоўная якасць лідара — ініцыятыва, — сказаў ён. — Выдатны метад для таго, каб трэніраваць і развіваць ініцыятыву і лідарства, — хобі. Маім недзе з дзясятага класа была інтэлектуальная гульня «Што? Дзе? Калі?». Спачатку трапіў у існуючую каманду, а потым стварыў сваю.

На думку Ігара Маханька, для лідара важна не баяцца цяжкасцяў. «Калі мы глядзім на паспяховых людзей, бачым толькі тое, што ў іх атрымалася, — адзначыў Ігар Маханёк. — Але ўспомніце Томаса Эдысана. У яго былі тысячы варыянтаў лямпачак, пакуль не атрымалася тая апошняя, што прынесла яму вядомасць. А ў баскетбаліста Ліброна Джэймса тысячы кідкоў мяча не трапілі ў кошык перш, чым да яго прыйшоў поспех...

Ад матывацыйнага відэазвароту ўдзельнікі майстар-класа перайшлі да пытання: як ажыццявіць ідэю? У гэтым дапамог разабрацца кіраўнік аргкамітэта конкурсу сацыяльных праектаў Social Weekend Аляксандр Скрабоўскі. Ён вызначыў чатыры неабходныя пункты, без якіх нельга стварыць праект. Па-першае, трэба мець сваё бачанне — прыгожую карцінку ў галаве. Па-другое — верыць у сваю ідэю. Далей — верыць у сябе. «Вам будуць казаць: «гэта ў цябе не атрымаецца, не сёння, не ў гэтай зале...» — сказаў выступоўца. — Але верце ў сябе, і ўсё спраўдзіцца». Апошняе — дзейнічаць. Падаць, але ўставаць і рабіць.

— Задайце сабе пытанне, — працягнуў Аляксандр Скрабоўскі. — «Навошта мне ідэя?» Атрымаць айфон, здорава патусіць тут? Ці таму, што гэта вам сапраўды важна. Першыя пару тыдняў вы працягнеце на голым энтузіязме. Драйву будзе шмат. Наступныя пару месяцаў давядзецца несалодка: давядзецца прымушаць сябе чымсьці займацца. Але менавіта пасля гэтага ў вас пачне атрымлівацца. Будзе крыўдна кінуць ідэю таму, што, аказваецца, яна вам не патрэбная і не цікавая. А вы ўжо шмат зрабілі, шмат людзей прывабілі, рэсурсы... З аднаго боку, вы маеце права. А з другога — гэта няправільна. Калі вы кагосьці пацягнулі за сабой, то несяце адказнасць за гэтага чалавека. За тое, чый час вы скралі. Лідар — гэта ў першую чаргу адказнасць.

Каб наглядна паказаць старшакласнікам, што іх ідэі сапраўды магчыма ажыццявіць, на сцэну запрасілі такіх жа школьнікаў, як і яны: Сцяпана Навасельскага і Антона Кастэнку — фіналістаў конкурсу Social Weekend 2018.

Мы вырашылі арганізоўваць сумесныя трэніроўкі, — расказалі хлопцы. — Дамаўляемся са спецыялістамі і спартыўнымі арганізацыямі, а яны праводзяць уводныя заняткі, дзе знаёмяць з відам спорту. Некаторыя падлеткі пасля працягваюць ім займацца. Таксама арганізуем спартыўныя квэсты на вуліцы, у парку: дзелім удзельнікаў на каманды і прапаноўваем ім эстафеты, конкурсы, іншыя выпрабаванні. Так яны вучацца працаваць у камандзе.

Трэцім выступоўцам быў ужо вядомы ўсім па папярэдніх майстар-класах вядучы «Радыё Бі-Эй» Дзмітрый Смірноў. Ён таксама згадаў адказнасць, але адзначыў, што ў першую чаргу яна павінна быць за сябе. Кожны сам павінен прымаць сваю віну, не наракаючы на начальніка ці падначаленых.

Дзмітрый прапанаваў школьнікам вызначыць, хто з'яўляецца лідарам, Віктар Цой ці Ягор Крыд? І яны беспамылкова адказалі: «Канешне ж, Цой!» Чаму? Таму што ў яго была ідэя, якую можна сфармуляваць па-рознаму: «голас свабоды», «голас перамен, якія адбываліся ў грамадстве», «голас пакалення». Творчасць жа Крыда не сфарміраваная ў адну зразумелую думку — вызначылі вучні і выступоўца.

Таксама школьнікі выконвалі розныя заданні ад выступоўцы. Станавіліся ў круг, размяркоўваліся па росце, разбіваліся на дзве каманды (хлопчыкаў і дзяўчатак) і на хуткасць выкрыквалі любую фразу з пяці слоў. Мэтай заданняў было паказаць, што ў кожнай камандзе вызначаліся тыя, хто вёў, — лідары, і тыя, хто падпарадкоўваўся. Выснова зразумелая: каб быць лідарам, трэба не чакаць, не стаяць на месцы, а дзейнічаць.

...Удзельнікі праекта пачалі ўжо рэалізоўваць свае ідэі ў трох кірунках: тэхналогіі, культура і інклюзія. Да канца лютага ім трэба будзе стварыць і змясціць на сваіх старонках у сацыяльных сетках відэаролік-прэзентацыю з хэштэгам #velcomYOUTH. Яго і будзе ацэньваць журы. Галоўнымі крытэрыямі стануць арыгінальнасць і нестандартнасць вырашэння праблемы, маштаб, ступень практычнай рэалізацыі ідэі, дэманстрацыя навыкаў, атрыманых падчас адукацыйных майстар-класаў, і дакладнае адлюстраванне сутнасці праекта ў відэароліку.

Дзесяць найлепшых аўтараў атрымаюць айфоны апошняй мадэлі. Але, галоўнае, наведаюць сустрэчу TEDxMinsk у сакавіку і пачнуць працаваць над прэзентацыяй сваёй ідэі з ментарамі — спецыялістамі ў сваёй галіне. Выступленні фіналістаў адбудуцца на выніковым мерапрыемстве TEDxYouth@Minsk у маі. Трох пераможцаў (па адным у кожным кірунку конкурсу) запросяць на мерапрыемства TEDx у Аўстрыю.

Юлія АДАМОВІЧ,
студэнтка IV курса
факультэта журналістыкі БДУ.

У гонар Перамогі

ВАХТА ПАМЯЦІ ЗОРНАГА ПАХОДУ

З 28 студзеня па 1 лютага Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка праводзіць 54-ы інтэрнацыянальны Зорны паход па месцах баявой і працоўнай славы беларускага народа.

Ён праходзіць штогод з 1966 года і сёлета прысвечаны 75-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Дзевяць атрадаў агульнай колькасцю больш за 300 чалавек наведаюць раёны Мінскай, Віцебскай, Гродзенскай і Магілёўскай абласцей.

Удзельнікі паходу правядуць мітынгі і ўскладуць памятныя карзіны да мемарыяльных комплексаў, брацкіх магіл салдат і мірных жыхароў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, сустрэнуцца з ветэранамі вайны і працы, акажуць ім шэфскую дапамогу. Таксама яны наведаюць установы адукацыі, дзе правядуць прафарыентацыйныя сустрэчы са старшакласнікамі, выступяць з канцэртамі, арганізуюць майстар-класы, спартыўныя мерапрыемствы.

У паходзе прымуць удзел студэнты БДПУ з Беларусі, Туркменістана, Расіі і Кітая. Разам са студэнтамі і выкладчыкамі БДПУ ў паход таксама адправяцца студэнты і выкладчыкі Бакінскага славянскага ўніверсітэта (Азербайджан), Еўразійскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Л. М. Гумілёва (Казахстан), Маскоўскага гарадскога педагагічнага ўніверсітэта (Расія), Ташкенцкага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Нізамі (Узбекістан).

Мітынг, прысвечаны старту 54-га інтэрнацыянальнага Зорнага паходу, адбудзецца 28 студзеня ў музейна-паркавым комплексе «Перамога» каля памятнага знака ў гонар грамадзян усіх нацыянальнасцяў, якія вызвалялі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У мерапрыемстве прымуць удзел міністр адукацыі нашай краіны Ігар Карпенка, прадстаўнікі пасольстваў Азербайджана, Казахстана, Расіі, Туркменістана, Узбекістана і Беларусі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Справы маладых

Калі і камандзір, і атрад — найлепшыя

Кацярына СЕНАЖАЦКАЯ, другакурсніца Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, улетку шчыравала на роднай Любаншчыне, у лагеры «Арэса». Яна ўзначаліла атрад «Арэскі дазор» мясцовага тэрытарыяльнага штаба студэнцкіх атрадаў БРСМ. Яе калегамі былі землякі-аднагодкі, якія вучацца ў педагагічным, эканамічным універсітэтах. Разам яны перамаглі на абласным этапе рэспубліканскага конкурсу «Працоўны семестр — 2018» у намінацыі «Найлепшы студэнцкі атрад». А сама дзяўчына стала найлепшым камандзірам у адпаведнай намінацыі.

— Калі ехала ў лагер, — успамінае Каця, — вельмі хвалявалася: ці паладжу з дзецьмі. Першыя два дні было пэўнае напружанне: хацелася зрабіць як мага больш і лепш. Аднак, калі паглыбілася ў працэс, праца пачала падабацца. У гэтым дапамагала мая выдатная каманда ініцыятыўных, крэатыўных і пазітыўных — такіх жа студэнтаў, як і я. Кожны дзень мы збіраліся на сустрэчу і размяркоўвалі абавязкі на мерапрыемствы. Я, як педагог-арганізатар, пісала сцэнарый, хтосьці быў вядучым, хтосьці проста дапамагаў.

Усе фотаздымкі, відэазапісы, справаздачы я сабрала ў адмысловы журнал. Мяркую, што яго і ацаніла журы конкурсу, калі выбірала пераможцаў...

А мерапрыемстваў было — не злічыць. Кожнае пачыналася з флэшмобу — танцавальных рухаў, якія трэба было паўтараць за важатымі. Быў і асобны танцавальны дзень, дзе спаборнічалі ўжо атрадамі. Праводзіўся «Фотакрос» — конкурс на самы лепшы фотаздымак на фоне пэўных месцаў у лагеры, якія трэба было знайсці. Ладзілі нават баль-маскарад! Таксама адметным стаў дзень Алімпійскіх гульняў, у які дзеці і важатыя ставілі сцэнкі пра багоў, гулялі ў водныя баі (абліваліся з вадзяных пісталетаў і бутэлек), займаліся спортам. Ідэі прыдумлялі самі студэнты, абапіраючыся на ўласны досвед. Кацярына, напрыклад, штосьці прыгадала са свайго дзяцінства: у школьныя гады яна хадзіла на танцы і займалася ў музычнай школе.

А яшчэ студэнтка вяла ў лагеры гурток па інтарэсах. Напачатку ў яго прыходзіла пятнаццаць-дваццаць чалавек, а напрыканцы ўжо было ажно семдзесят!

...Як найлепшы камандзір атрада, Каця дакладна ведае, якімі якасцямі ён павінен валодаць. «Самае галоўнае — пазітыў, — лічыць яна. — У вачах, у душы, у стаўленні да ўсяго. Канешне ж, адказнасць і стараннасць — без іх нічога не атрымаецца. А яшчэ важным з'яўляецца ўменне наладжваць стасункі з дзецьмі і старэйшымі».

Дзяўчына лічыць, што падчас змены ўсё атрымалася:

— Было столькі эмоцый, столькі пазітыву! Калі прыехала дадому, сказала: «Мама, хачу пяць дзяцей: двух хлопчыкаў і трох дзяўчынак». А ўсё з-за таго, што адчувала цеплыню і любоў выхаванцаў. Цяпер мы ўсе пазнаходзілі адно аднаго ва «УКантакце», стварылі суполку. Дзеці пішуць, плануюць новыя сустрэчы, віншуюць мяне. Некаторыя тэлефануюць. Нават дырэктар лагера пацікавіўся, ці прыеду наступным летам. А я адказала: «Вы толькі нікога не шукайце, я абавязкова вярнуся!»

Юлія АДАМОВІЧ, студэнтка IV курса
факультэта журналістыкі БДУ.